

Slaboten vpliv svetov potrošnikov

Dokler sveti potrošnikov ne bodo dobili ustrezne podpore, bodo neučinkoviti in nepotrebni. To je bila ena od ugotovitev, ki smo jih slišali v razpravi na seji predsedstva občinske konference SZDL, ko je tekla beseda o vprašanih preskrbi in delovanju svetov potrošnikov v naši občini. Zaradi svoje nemoči so ti sveti neučinkoviti in lahko razrešujejo predvsem obrobne zadeve v odnosih med potrošniki in ponudniki vseh vrst storitev.

Predsedstvo občinske konference se je sestalo 4. junija in namenilo pretežno del seje vprašanju preskrbe in delovanja svetov potrošnikov. O popolni neučinkovitosti svetov potrošnikov sicer ne bi mogli govoriti. Bolj velja ugotovitev, da so člani predsedstva OK SZDL obravnavali predvsem negativne primere v želji, da bi se dokopali do kar najbolj optimalnih rešitev.

Svete potrošnikov moramo kakovostno okrepiti in jim tako omogočiti, da bodo lahko kar najbolj kvalificirano obravnavali pripombe občanov na storitve v trgovini, bankah, komunah, pošti, obrtnih delavnicah in drugod. Pristojni organi morajo obravnavati njihove

ve ugotovitve in tudi ustrezno ukrepati. Neobhodno je potreben tudi učinkovit pretek informacij. Sedaj pa je položaj tak, da na posredovanje sveta potrošnikov ni pravega odziva. Mestni upravni organi ne reagirajo. Slišali smo primer, da je svet potrošnikov želel sodelovati pri spremembi odloka o obratovalnem času trgovin, vendar so ta odlok izdelali brez njega in mimo njega. Od inšpekcijskih služb je želel svet potrošnikov dobiti informacijo, kako je potekalo znano vračanje cen v začetku letošnjega leta. Vendar inšpekcijske službe niso imele za potrebno, da pošljejo svojega predstavnika na sejo sveta potrošnikov.

Na seji smo med drugim slišali tudi primer iz krajevne skupnosti Stara Ljubljana, kjer je svet potrošnikov (na zahtevo prebivalcev) odločno nasprotoval ukinitvi živilske trgovine delovne organizacije Mercator. Bilo je vse zaman: trgovino so ukinili in s tem še bolj otežili preskrbo prebivalcev tega dela mesta. »Naše delo je preprosto, ne moremo vplivati na nič. Sveti nimajo niti moči niti veljave,« smo slišali na seji.

Ob vsem tem pa le velja ugotovitev, da je položaj v mestni krajevni skupnosti povsem drugačen kot na podeželju. V mestu imamo neprimerno več subjektov, ki naj bi o njih razpravljali sveti potrošnikov. V vaški krajevni skupnosti pa je ena trgovina, kvečjemu dve. Tu je vsekakor lažje vzpostaviti bolj pristne odnose kot v mestu.

Potrebe potrošnikov mora na podlagi ugotovitev njihovega sveta proučiti strokovna služba in predlagati ustrezne rešitve. To je bila ena od ugotovitev razprave, v kateri so vsi zahtevali večjo podporo za svete potrošnikov.

M. I.

ZAOSTRENI POGOJI GOSPODARJENJA

Novi člani v klubu izgubarjev

Novi obračunski sistem, ki je potegnil bolj realno ločnico med dohodkom in stroški, je delovnim organizacijam praviloma poslabšal račun gospodarske uspešnosti.

Nedvomno je to eden od prevladujočih, čeprav ne edini in najpomembnejši razlog za rastoče izgube, ki smo jih letos ob prvem obračunu zabeležili tudi v Centru. Če je lani ob prvem tromesečju znašal seštevke izgub gospodarskih organizacij Centra 1,9 milijarde, je bil letos ob tem času kar 10,4 milijarde. V izgubi se je letos znašalo 26 OZD, lani ena več, kar sicer ne predstavlja pomembne razlike, vendar pa je novost v tem,

da se je na seznamu izgubarjev znašlo tudi več takih, ki jih v prejšnjih obdobjih v tej družbi ni bilo.

Ta značilnost odkriva tudi določeno drugačnost teh izgub. Medtem ko so v prejšnjih letih tvorile kljub izgubarjem prvega tromesečja nekatere na to že kar abonirane OZD, katerih izguba je bila »sezonsko« pogojena (elektrospodarstvo, železnica, turizem in gostinstvo, gradbeniki), je to pot

opazna prisotnost novincev, ki so jih v izgubo pripeljali nasploh vse bolj zaostreni pogoji poslovanja in lastna poslovna neučinkovitost.

Med najpomembnejšimi OZD, ki so prve tri mesece poslovanja sklenile z rdečimi številkami, kaže najprej omeniti stara znanca Elektrogospodarstvo in železniške prometne tozde, ki oblikujejo dve tretjini celotne izgube Centra. Od novincev pa omenimo zlasti Avtohteno – Tozd Nova, ki ima 1,3 milijarde dinarjev izgube, Polikem – Tozd Chemo z 944 milijoni izgube in Kartonažno tovarno Ljubljana (2 tozda) s 350 milijoni dinarjev izgube.

Na omenjenih 26 OZD je občinski izvršni svet naslovil zahtevo po izdelavi sanacijskega programa. Ko je analiziral vzroke za izgube, je ugotovil, da so mnoge od novih izgubarjev žrtev preživelih proizvodnih programov. Žal odgovori na vprašanje, kakšne ukrepe nameravajo uporabiti do polletne bilance, razodevajo pri mnogih od njih pomanjkanje javnih razvojnih programov.

Zato lahko predvidevamo, da bo pot teh OZD iz izgub silno težka. Še več, na moč si bo treba prizadevati, da klub izgubarjev ne bi postal še bolj številan, kajti nekaj doslej uspešnih gospodarjev se je z uveljavitvijo novega obračunskega zakona zelo približal komaj še pozitivnemu poslovanju.

J. K.

»Hiša za Gradom št. 1«

Ob prazniku občine Ljubljana Center so občinska konferenca SZDL, skupščina občine in družbenopolitične organizacije izdale knjigo Draga Košmrlja in Žive Kraigher z naslovom »Hiša za Gradom št. 1« v nakladi 1000 izvodov. Košmrlj opisuje zgodovino hiše in tako imenovani »zagradski kolektiv« študentov, ki so bili v klubu Njiva, Kraigherjeva pa je obdelala delovanje okroglega komiteja SKOJ za mesto Ljubljana od jeseni 1941 do pomladi 1942.

Pobudnik za opis te tematike je bila krajevna organizacija ZB NOV Oskar Kovačič s Prul. Občinski odbor ZB NOV se je zavzel za izdajo, založništvo in izdajo pa je prevzela občinska konferenca SZDL. Večino finančnih sredstev so prispevale skupščina občine in družbenopolitične organizacije. Vsebinska knjiga presega krajevno območje Prul, pa tudi Ljubljane in je zanimivo branje za vsakogar, ki ga zanima zgodovina našega mesta in naprednega mladinskega gibanja pred vojno in med narodnoosvobodilno borbo.

L. T.

Problem mirujočega prometa zahteva takojšnje rešitve. Svet KS Ajdovščina opozarja že več let zapored, da je treba določiti še dopustno število parkirnih mest, ki jih ta ekološko ogroženi predel mesta sploh lahko sprejme. V mestnem središču je treba dosledno zmanjševati število parkirnih mest in sploh promet motornih vozil. Predvidena gradnja garažnih hiš v gosti poseljenem središču mesta je povsem v nasprotju s temi prizadevanji. Parkirišča naj bodo zunaj ožjega mestnega območja in zagotoviti moramo ustrezno prometno ureditev.

LETNA SKUPŠČINA ZBZB NOV

Povezava z mlado generacijo

V torek, 30. junija je bila letna skupščina organizacije ZBZB NOV občine Ljubljana Center. Delo je bilo uspešno, kar je posledica marljive dejavnosti krajevnih organizacij, ki jim je skupna povezava z mladimi v šolah, skrb za spominska obeležja NOB, sodelovanje v krajevni samoupravi ter pomoč članom pri reševanju perečih zdravstvenih in socialnih problemov.

Zdraviliško klimatsko zdravljenje – bodo poskušali ohraniti na dosedanj ravnini in pričakujejo, da bo ta način zdravljenja omogočen vsaj 20% upravljenecem.

Krajevne organizacije so opozorile na problem oskrbe spomenikov republiškega pomena, ker zanje niso našli skrbnikov ter na klub delegatov, ki naj tudi nadalje opravi svojo dosedanje dejavnost.

V občini Center sta izšli dve publikaciji o NOB. Krajevna organizacija ZB NOV Oskar Kovačič s Prul je lani izdala brošuro z naslovom Ilegalni bunkerji med NOB na Prulah, ista organizacija pa je bila tudi pobudnik za izdajo knjige Draga Košmrlja in Žive Kraigher z naslovom Hiša za Gradom št. 1, ki so jo izdala družbenopolitične organizacije in skupščina občine Ljubljana Center.

Zelo odmeven je bil natečaj »Revolucija se traja, kje je naše in moje mesto v njej«. Pri organizaciji so imeli borci vidno mesto. V natečaju je sodelovalo okrog 10.000 učencev iz šol pobratenih občin Delnice, Murska Sobota in Centra ter devetih pobratenih KS z literarnimi, likovnimi in fotografskimi prispevki, s kulturno prireditvijo in kritično razpravo o družbenih dogajanjih na okrogli mizi v Cankarjevem domu. Prav ta, že četrti natečaj je potrditev prizadevanj organizacije, da se še tesneje poveže z mlado generacijo.

LOJZ TRŠAN

Teško gradivo

Iz krajevne skupnosti Gradišče smo dobili obsežno poročilo o seji tamkajšnje Komisije za urejanje prostora in varstvo okolja, ki je obravnavala osnutke prostorskih ureditvenih pogojev, osnutke družbenega plana in prometno zasnovo mestnega središča. Iz številnih pripomb povzemamo ugotovitev, da se je bilo krajanom zelo težko dokopati do bistva, ki so ga prikazovali številni načrti in oblika gradiva.

Med podrobnejšimi pripombami velja ugotovitev, da bi morala osnovna karta PUP prikazati sintezo vseh elementov bodočega razvoja ne pa le en del celotne ureditve, ki ni usklajen s posameznimi tematskimi prikazi. Imeli so pripombo na neusklajene načrte glede ceste VII. korpusa, pa tudi na predvideno gradnjo na takojimenovanem Hrovatinovem vrtu, ki je ni zaslediti na nobeni drugi karti. Znana je med drugim tudi odločitev krajevne skupnosti Gradišče, da je taka gradnja na tem mestu nedopustna.

Komisija je med drugim z zadovoljstvom ugotovila, da na kartah ni predvidene garažne hiše med Snežniško, Rimsko in Aškerčevo ulico. To je namreč v skladu z željami in zahtevami krajanov. Komisija med drugim tudi meni, da je 500 parkirnih mest, ki so predvidena v okviru prometne zasnove preveliko. Razen tega po mnenju komisije tudi nadzidava Maximarketa ne pride v poštev, saj bi povsem pokvarila izgled tega mestnega predela. Na vseh ulicah, kjer je to možno, naj bi zasadili drevesa.

Komisija je podprla predlog uvedbe tramvajskih prog v Ljubljani. Med sklepi komisije naj omenimo zahtevo, da bi, dokler ne bo tramvaja, nabavili take avtobuse, ki najmanj onesnažujejo zrak. Obvezno naj bi registrirali mope, predvsem pa naj bi dosledno izvajali sankcije predvidene s cestno prometnimi predpisi.

NIKO ISAJEVIČ

DOBILI SO NAGRADO OBČINE LJUBLJANA CENTER – DOBILI SO NAGRADO OBČINE LJUB

da je poklicnih delavcev, ki delajo v štabu komaj peščica. Najbolj pomembno je podružbljanje obrambnih priprav. Ob strokovni usposobljenosti teritorialcev in v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami in organizacijami združenega dela so uspeli usvariti enoto, ki je sposobna izpolnjevati zadane naloge – če bi bilo seveda potrebno.

Materijska opremljenost je ena od bistvenih sestavin oboroženega odpora. V centrski enoti se lahko pohvalijo, da so dosegli zadovoljivo stopnjo opremljenosti. Od leta 1975, ko je bila enota ustanovljena, so začeli zbirati sredstva za oborožitev in drugo opremo. Leta 1978 je bil ustanovljen sklad za SLO in organizacije združenega dela redno prispevajo vanj določena sredstva in to na podlagi programa. Za pravilno uporabo sredstev skrbi skupščina sklada. Sredstva so strogo namenska in jih uporabljajo samo za opremljanje in usposabljanje. Sredstva za funkcionalne stroške štaba dobijo iz občinskega proračuna.

»Posebej želim poudariti,« je dejal Usenik, »da se vodilne strukture

občine intenzivno vključujejo v obrambno usposabljanje. Pri tem mislim tako na vodilne tovariše iz občinske skupščine, kakor tudi na vodstva družbenopolitičnih organizacij.«

Vsi pripadniki teritorialne obrambe so v rednem delovnem razmerju. Vojaške vaje, usposabljanje in sama organizacija zahtevajo od njih dodatne obremenitve. Tudi v delovnih organizacijah utegnejo imeti včasih težave, kadar mora ta ali oni delavec nepredvideno zapustiti delovno mesto. »Kadar ima vaje enota iz celotnega sestava, tedaj je koordinacija nemogoča. Pri posameznikih, zlasti kadar gre za daljšo odsotnost, pa se vedno skušamo dogovoriti z delovno organizacijo in najti čas, ki je najprimernejši za vse. V takih primerih se običajno začnemo pogovarjati dovolj zgodaj, tudi po več mesecev vnaprej,« pravijo v občinskem štabu.

Kako obvladujete disciplino, kadar je enota na vajah?

»Lahko trdim, da prevladuje v naših enotah najvišja stopnja discipline – samodisciplina. Doslej nismo imeli še nobenega ekscen-

nega primera. Mi iz štaba nismo še nikoli posredovali, zakaj vse nejasnosti in probleme rešuje enota sama. Kljub zelo pisani izobrazbeni in nacionalni strukturi je kolektiv homogen in vsak njegov pripadnik se čuti odgovornega do drugih tovarišev. To je ena od naših največjih vrednot.«

Čeprav je udeležba na vajah obvezna, ali imate v tem pogledu težave?

Dr. Dragica Vendramin: Kje so časi navdušenja in etičnega pogona

Priglasje snega lahko stišneš v pest, ne moreš pa tako storiti s peštrm življenjepisom zaslužnega človeka, kakršna je na primer primarij dr. Dragica Vendramin. O njej bi zlahka napisali roman, saj je orala ledino na področju socialno-zdravstvenega varstva otrok v časih, ki nismo imeli ničesar, razen železne volje, navdušenja in delovnih rok. Njeno življenje je polno pretresljivih zgodb o zapuščenih otrocih, ki jim je pomagala, da so lažje našli svoj prostor pod soncem. Tu ni prostora, da bi jih nam pripovedovala zdravnica sama.

Čeprav je dr. Dragica Vendramin blaga in na videz krhka ženska, so ji vile sojenice dodelile

vodstveno mesto takoj, ko je leta 1953 po dekretu prišla iz Celja v Ljubljano kot novočlena zdrav-

nica. Prevzela je Dječji dom z drugimi ustanovami, ki so skrbele za zaščito matere z otrokom vred. Vmes je štela tudi čakalnica za matere na železniški postaji.

»To so bili časi navdušenja in etičnega pogona, ko smo z voljo premikali gore,« se je spomnila na petdeseta leta, ko je imela zdrav-

Dr. Dragica Vendramin

Razprava o predlogu, ki je že postal sklep

V petek 29. maja je član Izvršnega sveta SML obvestil člane koordinacijskega odbora svetov potrošnikov pri predsedstvu MK SZDL, da bodo v nekaj dneh prišli v obravnavo predlogi za spremembo cen toplotne energije in plina iz omrežja, prevoznih storitev v mestnem in primestnem prometu, vod in odvedene vode (kanalizacije) ter odvoza smeti in odpadkov. Ker bodo predlogi obravnavali sorazmeroma visoka povlačna cen, je priporočil, da naj se pazljivo proučijo v svetih potrošnikov.

Predlogi za napovedane spremembe cen je dobil svet za vprašanje preskrbe pri predsedstvu OK SZDL v četrtek 12. junija, hkrati pa je bilo priloženo tudi obvestilo da bo o predlaganih spremembah razpravljala koordinacijski odbor svetov potrošnikov pri predsedstvu MK SZDL na skupni seji z odborom za cene, v četrtek 18. junija.

V taki časovni stiski, ko sta za korektno obravnavo predlogov, ki so obsegali 70 tipkanih strani, bila na voljo v bistvu dva dneva, so se 17. junija sestali člani Sveta za vprašanje preskrbe pri OK SZDL. Časovna stiska (komu koristila) je onemogočila širšo razpravo o predlogih za spremembo cen, pismeni predlogi pa zaradi visokih stroškov (33.600 dinarjev) niso bili dostavljeni krajevnim skupnostim. Zato so bili člani sveta na seji obveščeni samo o predlaganih spremembah cen, ki niso imele priložene strokovne ocene mestnega urada za cene, niti Komunalne skupnosti ljubljanske.

skih občin. Člani sveta so soglasno menili, da v takih pogojih ne morejo dati soglasja. Svetom potrošnikov v krajevnih skupnostih je nujno zagotoviti čas, da to naloge lahko dobro, in predvsem pošteno opravijo.

Dan kasneje je skupna seja odbora za cene in koordinacijskega odbora svetov potrošnikov pri predsedstvu MK SZDL ugotovila, da je nepotrebna, ker je že dan prej to je 17. junija Izvršni svet SM Ljubljane, dal pristanek k predlogom za spremembo cen pri čemer je skoraj nepomembno spremenil samo ceno mesečnih vozovnic za upokojece in dijake. Dolej je bilo vedno tako, da je imel Izvršni svet mesta tudi stališče do predlaganih sprememb cen, od obeh navedenih organov.

Udeleženci seje so dobili neposredno na seji tudi pisno stališče Komunalne skupnosti ljubljanskih občin, ki bi moralo biti dostavljeno že skupaj z predlogi za spremembo cen, strokovnega mnenja mestnega urada za cene pa ni bilo.

Za to je omenjena seja minila v triurnem razpravljanju predstavnikov organizacij, ki so vložile predloge za spremembo cen in imele že v žepu potrebno soglasje.

Občani zelo negodujejo nad komunalnimi storitvami in zato bi bila zelo koristna široka razprava o izboljšanju dela organizacij, ki imajo na skrbi komunalne storitve. Dobro zastavljena akcija ni uspela. Še več: dokazala je, sodelovanje svetov potrošnikov ni zaželeno pri tako akutni problematiki, kot je politika cen. Če se bo tak odnos odgovornih do svetov potrošnikov nadaljeval – čeprav bi bilo obojestransko koristno, da bi bil enakopravni partner – ni pričakovati boljšega in učinkovitejšega dela teh svetov. Še tistih bore malo delovnih aktivistov SZDL, ki sedaj delajo v teh organizacijah, bo prenehalo delati. Upravičeno. Primer, ki je opisan je zgovoren dokaz, da so besede eno, dejanja pa drugo.

In s čem naj se ukvarjajo sveti potrošnikov? Z založenostjo lokalne trgovine, nestrokovnim delom obrtnika – o preskrbi s kruhom, mlekom, pa tudi s cenami osnovnih dobrin, pa naj aktivnosti prepustijo drugim, ki so močnejši in vplivnejši.

Upajmo, da bo SZDL, tudi v Ljubljani, zmogla preprečiti tako stanje. Posamezniki se ne morejo več boriti za večji ugled in enakopravno upoštevanje svetov potrošnikov.

M. Č.

Ni prostora za malodušje

S slavnostno sejo skupščine krajevnih skupnosti v petek, 19. junija v mestni hiši so Staroljubljančani počastili svoj krajevni praznik pa tudi deseto obletnico podpisa listine o pobratenju s krajevnim skupnostjo Mlinše-Kolovrat. Delegacija je položila venec k spomeniku pred Škofijo.

Predsednica skupščine Meta Verbič je ob tej priložnosti dejala, da s krajevnim praznikom vsako leto obudimo spomin na dogodek v letu 1943, ko so v okupirani, z žico obdani Ljubljani žene množično demonstrirale proti okupatorjevemu in belogardističnemu terorju. Tudi na ta način so s svojim pogumom dokazale, da je Ljubljana mesto svobodoljubnih ljudi, ki so pripravljeni žrtvovati vse, tudi svoja življenja, za eno najdražjih vrednot vsega človeštva – svobodo.

Tudi v zaostrenih gospodarskih in družbenih razmerah med nami ne smeta zavladati malodušje in nemoč. Ljubljana je tudi zaradi pogumnih žena v letu 1943 postala mesto – heroj, to je še danes.

Na slavnostni seji so za svoje delo na različnih področjih življenja in dela v krajevni skupnosti prejeli priznanja: Slavka Fister, Boris Rozman, Anica Kapele, Mirjana Brkič, Nada Ivanc, Brane Filovski, Marija Kogovšek, Pavle Lubskej, Ignac Križaj, Pavel Groznik, Josip Olup, Alojz Šivic, Štefan Car, Tomo Železnik in Katarina

Rutar. Za dolgotrajno sodelovanje s krajevnim skupnostjo Stara Ljubljana so pisna priznanja prejeli tudi Barbara Rebolj, Matjaž Pokorn, Zora Kovač, ženski pevski zbor iz Krajevnih skupnosti Mlinše-Kolovrat, Osnovna šola Adlešiči in krajevni odbor ZRB NOV Prilisce – Vukova gorica v sosednji Hrvaški.

Skupščina krajevnih skupnosti Stara Ljubljana se je odločila, da ob 10. obletnici pobratenja s krajevnim skupnostjo Mlinše-Kolovrat podeli skupščini in svetu KS, krajevni konferenci SZDL, štabu civilne zaščite, Komiteju za SLO in DS, krajevnemu odboru ZRB NOV in športnemu društvu krajevnih skupnosti Mlinše-Kolovrat posebno častna priznanja za vse, kar so storili, da so se v teh desetih letih spletli med prebivalci obeh krajevnih skupnosti tesne delovne, prijateljske in človeške vezi.

Tako kot vsako leto, so ob letošnjem krajevnem prazniku izročili bronasta priznanja OF. Prejeli so jih: Tatjana Jakac, Pavle Šivic, Franci Kolenec, Jenaz Erčulj in Štefka Verhek.

SINDIKAT O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Preveč besed na račun vsebine

Na seji predsedstva in sveta občinskega sindikalnega sveta pred nekaj dnevi je bila poglobljena točka dnevnega reda ugotovitve iz javne razprave o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu.

Sindikat je v skladu s svojim programom pripravil razprave v 15 delovnih organizacijah, ki so bile zelo dobro pripravljene, ne le organizacijsko ampak tudi tematsko. Razprave so pokazale precej višjo stopnjo politične kulture delavcev, ki se povsem zavedajo, da gre za vprašanje njihove sedanjosti in prihodnosti. Zato je bilo tudi slišati veliko praktičnih in sprejemljivih kritik na račun pripravljenega gradiva.

Delavci so ugotovili, da ne gre za tako nujne spremembe, da bi bilo treba spremembe in dopolnitve zakona o združenem delu sprejeti pred spremembami in dopolnitvami zvezne ter republiških in pokrajinskih ustav. Na ta način bi se izognili vnovičnemu usklajevanju zakona o združenem delu z zvezno ustavo, ki je po hierarhiji pravnih predpisov višji predpis.

Predlagane spremembe ne zmanjšujejo obsega »delavske ustave«, torej se normativizem bohota, namesto da bi se krčil v korist praktičnosti in uporabnosti na daljši čas. Kot, da ne bi skoraj dve leti obravnavali kritične analize delovanja našega političnega sistema, ki je jasno dokazala, da mora biti ta zakon na ravni splošnosti in abstraktnosti, kar bi mu zlasti podaljšalo življenjsko dobo, sistemu pa omogočilo prepotrebno prožnost in prilagodljivost.

Razprava je spravila na površje zahtevo, da se pri dograjevanju sistema poudarja vloga delavca kot nosilca družbenega kapitala in politične oblasti, da se delovne organizacije uveljavijo kot poslovni in tržni subjekt in da se sedanje državno (etatistično) urejanje ekonomske politike spravi v ustavne okvire.

Ne gre za načelne pripombe, ampak za temeljne o katerih bi kazalo dobro premisliti in pri tem uporabiti praktične nauke iz prakse, ki je takšne rešitve negirala.

J. P.

ZBOR KRAJANOV OB RAZGRNITVI PUP V KS AJDOVŠČINA

Nejasna vizija našega mesta

Potem ko so uvodničarji razložili prostorske ureditvene pogoje in predlog ureditve prometa na področju občine in KS Ajdovščina, se je razvila živahna razprava. Poudarjeno je bilo, da občani v krajevni samoupravi skorajda ne sodelujejo več, ker njihovi predlogi niso upoštevani.

Obremenitev s slabim zrakom, hrupom in popolno prometno zmedo, posebej še mirujočim prometom, je ustvarila nemogoče razmere v občini in posebej v krajevnih skupnostih, kjer je že po dvakrat in več delovnih mest kot prebivalcev.

Vse dosedanje prometne študije bi kazalo ponovno pregledati in se s sedanjim poznavanjem stvari ponovno opredeliti npr. do parkirnih hiš in njihovih lokacij. Vsekakor bi bila potrebna za občino Center študija strukturalnih obremenitev prostora v naši občini, sicer je težko strokovno obvladovati prostor.

V razpravi o uporabi in širjenju stanovanjskega prostora, je bilo

rečeno, da bi bilo potrebno pisarne, ki so zasledele stanovanjski prostor, spet spremeniti v stanovanja. Občina Center postaja vse bolj mrtva in kolikor manj bo imela stanovalcev, toliko manj bo življenja v centru.

Prisotni so menili, da uvodničarji niso dali takega uvoda, da bi iz njega videli vizijo razvoja mesta, kot celote in vloge občine v njem. Z našimi pogledi na mesto smo nasploh postali zelo majhni in s takšno usmeritvijo ni mogoče graditi velikega, sodobnega in privlačnega mesta.

Bili so podani naslednji konkretni predlogi:

– v občini Center ni mogoče graditi stanovanj, ki nimajo garaž

in tudi ne odpreti novega delovnega mesta, ki nima zagotovljene garažnega prostora.

– kazalo bi bolj opredeliti vlogo Centra v mestu Ljubljani; doslej so se stvari odvijale docela stihajsko, poleg tega pa vsaka občina ustvarja svoj center. Tako ima Ljubljana, kljub temu, da je prostorsko razmeroma skromna, kar pet centrov, ki med seboj funkcionalno sploh niso povezani.

– potrebna bi bila večja disperzija javnih služb in bi morali iz Centra odpravljati vse tiste dejavnosti, ki so močan generator prometa.

– iz gradiva je razvidno, da bo občina Center do leta 2000 izgubila že 2000 stanovanj in da je predvideno še nadaljnje spreminjanje strukture Centra v korist poslovnih prostorov in administracije. To pa bo zanesljivo še bolj zadušilo življenje v Centru in še bolj otežilo sodelovanje krajanov v javnem delu.

LJANA CENTER – DOBILI SO NAGRADO OBČINE LJUBLJANA CENTER – DOBILI SO NAGRADO

nica komaj toliko plače, kolikor je stal učbenik za pediatrijo, iz česar se je specializirala.

»Hlepli smo po znanju, po novostih in ko so me za kratek čas poslali v zahodno Evropo, da bi videla, kako tam ravna s socialno ogroženimi otroci in kako je v varstvu otrok nasploh, sem prišla nazaj nabita z idejami.«

– Pa ste jih potem spravili v življenje?

»Nekatera nova spoznanja so povzročila naravnost usoden zasuk v stroki.«

Nova spoznanja so velela, da zdravje ni le odsotnost bolezni, ampak tudi prisotnost socialnega in čustvenega blagostanja. To je vplivalo na miselnost, da so sprevideli, kako veliki dečki domovi ustvarjajo čustvene invalide med otroci, da otroci poleg postelje in hrane potrebujejo tudi nežno roko, ki jih bo včasih pobožala in stisnila k sebi.

»Začeli smo ukinjati dečje domove in razširjati mrežo rejniških družin oziroma dajati otroke v posvojitev. Tedaj ni bilo kontracepcije, splavi so bili le izjemoma dovoljeni pa so se matere tudi odpo-

dale otrokom. In takšnim smo potem našli drugi dom.«

– Hkrati ste se ukvarjali tudi z zdravstvenim varstvom oziroma z zdravljem otrok?

»Delala sem vse mogoče in praktično nisem poznala počitka. Žase nisem imela časa, vsa sem se predala tej hiši in njenim prebivalcem. Nismo poznali ne praznikov, ne nedelj, ne dopustov. Ukvarjala sem se tudi z izobraževanjem mater, hodili smo pregledovati rejence v druge kraje po Sloveniji, tule sem dežurala. Oh, kaj bi še naštevala, je malce vzdihnila, češ, prav tej današnji Mestni bolnišnici sem v bistvu darovala svoje življenje. In še res je. Nekoč je sešla, da je v bolnišnici dežurala 500 dni skupaj, se pravi 24 ur na dan, ne da bi ji kdaj to plačali, saj včasih ljudje, zlasti njenega kova sploh niso spraševali po plačilu. Predali so se delu kot vrtincu, iz katerega niso mogli izplavati.

– Delali ste v pionirskih časih, ko je bilo treba vse službe postavljati na noge. Danes smo resnično lahko ponosni sploh na to, kaj je ta družba naredila za naše otroke. Rekli ste, da se radi ozrete na pre-

hojeno pot, ker nameravate v kratkem v pokoj. Kaj pa bi zamerili današnjim časom?

»Otroci imajo danes vsega na pretek, tudi ljubezni, kar mislim, da so naši starši nasploh dobri. Celo ekonomska kriza je rahlo prizadela otroke, nekatere pač pri prehrani, a boljjo me druge reči. Onesnaženost, to je težko breme, ki ga zapuščamo naslednjim rodovom. Krivice delamo bodočim generacijam, ker ni prave osveščenosti.«

Potem sva spregovorili še o nataliteti, ki je prenikla in se kot narod staramo. Vendar je dejala, da ne zameri staršem, ker ne rojeva več otrok. Takšni so pač časi: vse prej kot rožnati tako z ekonomskega kot ekološkega vidika.

»En sam človek tu ničesar ne more, je nemočno dvignila roke, lahko pa veliko naredi v posamezni ustanovi.«

Ponosna je, kar so naredili za Mestno bolnišnico, kjer otroku danes resnično lahko nudijo vse naj-sodobnejše, da bi ozdravel in da bi se dobro počutil.

»Imamo tudi vrtec, tako da se otrok počuti kot v vrtcu, le da mo-

ra tu še prespati zraven. Na ta način se lahko tudi igra, če se mu zahoče in mu na primer ni treba gledati, ko drugi dobiva injekcije in prejema drugo terapijo, je naštevala dr. Dragica Vendarin, izredno živahna, prijazna, zgovorna ženska, s katero bi človek moral ostati ves dan, da bi bolj spoznal njeno delo, njo samo. O sebi pravzaprav sploh ni kaj dosti govorila. Povedala je edino to, da rada vrtinari, hodi v hribe in to je bilo vse.

Slavko Korbar: O, ko bi manj sestankovali

Ko je bil Slavko Korbar mladenič je hotel postati inženir gozdarstva, a je usoda hotela drugače. Namesto v gozdove ga je po diplomi na gozdarski fakulteti poslala v politiko, kjer se uspešno vrti že vrsto let, največ prav v naši občini. Zdaj je predsednik poslovnega odbora stanovanjske in kreditne banke, zraven pa opravlja še druge funkcije, med drugim je član predsedstva občinskega komiteja ZKS.

»Lepo je, da se je občina spomnila name, je pripomnil na priznanje, češ, včasih se zgodi, da

imajo koga že za inventar in ga kar pozabijo.

– Desetletja spremljate razvoj